

ENTREVISTA A L'ONCÒLEG JOAN BORRÀS BALADA Premi Valor Ebrenc 2023, concedit pel SETMANARI L'EBRE en reconeixement de la seua trajectòria

2023 han rebut el tractament de radioteràpia 5.000 malalts, que no han hagut de desplaçar-se a Reus, gairebé un milió de quilòmetres estalviats.

En relació amb altres especialitats mèdiques, l'oncòleg ha de tindre uns trets particulars?

Penso que en general un metge ha de ser un molt bon comunicador no només per la seua especialitat sinó per determinades situacions de les malalties. No és el mateix un oncòleg que està tractant amb un càncer de mama, que és un perfil de malaltia més especial, molt curatiu però amb molt d'impacte, que un altre amb un càncer de pulmó que fins fa poc el pronòstic era molt dolent.

Una bona comunicació amb el malalt és fonamental?

És molt important saber explicar la malaltia en el context de la hipotètica gravetat i saber explicar molt bé el procediment. A vegades al malalt el que li interessa és saber "què faré després, quina autonomia estic perdent, quant me durarà la químiq, quins efectes secundaris tindrà..." El que ha d'aconseguir l'oncòleg és el que en diem el contracte de confiança que és donar aquella seguretat al malalt perquè sàpiga que està en bones mans.

El suport emocional és important en la lluita contra el càncer?

És més important la confiança que dona l'oncòleg i la infermera per a curar una depressió o ansietat menor, però en determinats casos, esta angioxa es complica, es fa més patològica i necessita la intervenció del psicòleg. Tenim la Unitat de Psicooncologia, que és ben coneguda aquí a Tortosa, que atén els pacients de càncer que seleccionem per a rebre esta atenció perquè no tots els malalts han d'anar al psicòleg especialista en psicooncologia.

Quins són els desafiaments actuals de l'oncologia?

Passen sobretot per millorar els resultats del tractament i disminuir-ne les conseqüències i els efectes adversos. I, per tant, els principals tractaments, els quirúrgics, cada vegada estan més enfocats a ser més precisos, amb robot o sense robot, però calen bones mans i experiència. Pel que fa a la radioteràpia, hem de poder donar una dosi molt alta als tumors sense tocar les estructures sanes i la recerca en este camp va enfocada a esta precisió.

COMUNICACIÓ

"És molt important saber explicar la malaltia en el context de la hipotètica gravetat i saber explicar molt bé el procediment"

DESAFIAMENT

"Cal millorar els resultats del tractament contra el càncer i disminuir-ne les conseqüències i efectes adversos"

A part dels quirúrgics, quins tractaments destacaria?

Un és la immunoteràpia, que sempre l'havíem vist com un tema de ciència-ficció. Les cèl·lules del càncer estan preparades per a enganyar l'organisme humà, però la immunoteràpia desemmascara este engany i ha estat tota una revolució, especialment en el càncer de pulmó. Un altre tractament és la teràpia dirigida, que bloqueja el creixement de les cèl·lules canceroses.

Joan Borràs, en diferents moments de l'entrevista que va concedir al SETMANARI L'EBRE, amb motiu de rebre el Premi Valor Ebrenc. /JOAN JOSEP CAROT

Quin paper poden jugar les noves tecnologies com la intel·ligència artificial (IA) en la lluita contra el càncer?

Des del meu punt de vista, la intel·ligència artificial no dixa de ser una tecnologia, no és intel·ligència. La intel·ligència natural té matís, té context, té empatia... La IA, que funciona per algorismes, és una ajuda important. L'error és creure que fent-ho en IA ja ho hem fet tot. La IA no dona confiança al malalt. Per exemple, una mamografia, abans era una interpretació d'un radiòleg, després per a millorar el diagnòstic n'eren dos que s'ho miraven i ara hi ha registres de milers i milers de càncers de mama que amb un software et confirma que aquell tipus de lesió que hi ha a la mama és càncer. Després ve el coneixement i ve el malalt. Per tant, la IA ha de ser una eina més que contribueixca a la millora, però no qui porte la direcció.

Com influïxen els factors de l'estil de vida, com la dieta i l'exercici, en la prevenció del càncer?

Molt clar, no fumar, perquè és el responsable de gran part dels tumors i sobretot dels més de mal pronòstic, i ja amb això en tens prou. Pel que fa a la dieta, el més important és que siga poc calòrica. Després aquí, a les Terres de l'Ebre, tenim una sort, ja sé que l'oli d'oliva va car, però l'oli d'oliva és una medicina. Cal menjar el que mengem normalment, però amb poca quantitat, esta és la recomanació. I s'ha de fer exercici físic, però no cal fer una maratí. I la resta és sort. És a dir, per què té càncer esta persona tan sana i tan jove? Mala sort.

La genètica influeix?

A l'Institut d'Oncologia de la Catalunya Sud tenim la Unitat de Consell Genètic en Càncer que atén els pacients i famílies que requereixen un

CONTINUA A LA PÀG. 4

**PREMI
VALOR EBRENC
2023**

MILLOR
PUNTEJACIÓ
NO DIÀRIA
DE TARRAGONA

L'EBRE

**Divendres 1 de març de 2024, a les 18.00 hores
a l'Hotel Corona de Tortosa (Plaça de la Corona d'Aragó, 5)**

El Setmanari L'EBRE atorga el **PREMI VALOR EBRENC 2023** al doctor **Joan Lluís Borràs Balada** (Tortosa, 1948), oncòleg, director adjunt de l'Institut d'Oncologia de Catalunya Sud, cofundador i president de la Lliga Contra el Càncer de Tarragona i les Terres de l'Ebre.